

METAPHORIC PERCEPTIONS OF TEACHER CANDIDATES ABOUT THE CONCEPT OF "MUSIC"

Tarkan YAZICI* Onur ÇELEBİOĞLU Şefika TOPALAK*****

*Doç. Dr. Mersin Üniversitesi, tyazici@mersin.edu.tr

**Yüksek Lisans Öğrencisi, Mersin Üniversitesi, onur.celebioglu@hotmail.com

***Dr. Öğr. Üyesi, Trabzon Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi, sefikat@gmail.com

Received Date: 30.10.2020, Revised Date:28.10.2020, Accepted Date:17.11.2020

Copyright© 2020 Tarkan YAZICI, Onur ÇELEBİOĞLU, Şefika TOPALAK . This is an open access article distributed under the Eurasian Academy of Sciences License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

ABSTRACT

In this study, the perceptions of pre-service teachers in different branches towards the concept of "Music" were determined through metaphors. The study is studying at Mersin University Faculty of Education in the 2019-2020 academic year; It was carried out with 144 students taking Turkish Art History and Art and Aesthetics courses. In the study carried out in phenomenology, one of the research designs in accordance with the qualitative research methodology, the data collection technique is one of the metaphors; as a data collection tool "Music is like"; because a form with the expression "....." has been used. Through this form, it was tried to determine the metaphors that teacher candidates developed regarding the concept of "Music" and the common features of these metaphors. The data of the research were analyzed with content analysis and frequency analysis techniques. As a result of the study, it was determined that the metaphorical perceptions towards the concept of music lesson were mostly in the category of "music as an expression of feelings" and at least "music in the negative sense"; In addition, negative metaphorical perceptions such as alcohol and drugs, coronavirus, death for the music lesson were also detected.

Keywords: Music, Teacher Candidates, Metaphor

ÖĞRETMEN ADAYLARININ “MÜZİK” KAVRAMINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI

ÖZET

Bu çalışmada farklı branşlardaki öğretmen adaylarının “Müzik” kavramına yönelik sahip oldukları algıları metaforlar aracılığıyla belirlenmiştir. Çalışma, 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte; Türk Sanat Tarihi ile Sanat ve Estetik derslerini almakta olan 144 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma metodolojisine uygun araştırma desenlerinden fenomenoloji deseninde gerçekleştirilen çalışmada veri toplama tekniği olarak mecazlardan; veri toplama aracı olarak “Müzik gibidir; çünkü” ifadesinin yer aldığı bir form kullanılmıştır. Bu form aracılığı ile öğretmen adaylarının “Müzik” kavramına ilişkin olarak geliştirdikleri metaforlar ve bu metaforların ortak özellikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın verileri içerik analizi ve frekans analizi teknikleriyle incelenmiştir. Çalışmanın sonucunda müzik dersi kavramına yönelik metaforik algıların en fazla “duyguların ifadesi olarak müzik”, en az “olumsuz anlamda müzik” kategorisinde yer aldığı saptanmış olup; ayrıca müzik dersine yönelik alkol ve uyuşturucu, koronavirus, ölüm gibi olumsuz metaforik algılar da tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Öğretmen Adayları, Metafor

1. Giriş

Bireylerin bir kavram, olay/olgu hakkında ne bildiklerini-düşündüklerini belirlemeye; olayları, nesnelere ve özellikle soyut kavramları farklı benzetmeler kullanarak açıklamaya çalıştıkları araçlar olarak görülen metaforlar bir objenin/eylemin, sözcük/sözcükler yardımıyla herhangi bir duruma benzetilerek ifade edilerek, bir şeyin başka bir şeye göre anlamlanması, tecrübe edilmesidir (Cerit, 2008: 694; Palmer ve Lundberg, 1995; Lakoff ve Johnson 2010). Çünkü bireyler, bilmedikleri/yetersiz bilgiye sahip oldukları bir olguya yönelik kavramları anlamak ve açıklamak için metaforları araç olarak kullanırlar (Morgan, 1998). Böylece metaforlar; soyut kavramların açıklanmasının kolaylaştırıcı ve yeni bilgileri öğreten güçlü bir tekniktir. Dolayısıyla eğitimde öğretimi destekleyen bir unsurdur (Derman, 2014).

Sanchez ve diğerlerine göre (2000) metaforlar, bir öğretim aracı olarak çok eskiden beri öğretmenler tarafından bazen bilinçsiz olarak da olsa kullanılmaktadır. Çünkü, metaforik düşünce öğretim bir kavramsal alanı başka bir kavramsal alan arasında bağ için kurmakta, çeşitli problem çözme durumlarında anahtar rol oynamaktadır (Aktaran: Arslan ve Bayrakçı, 2006). Bireyin kendi duygu-düşüncelerini/diğer bireylerin duygu-düşüncelerini tanımlamasında kullanılan metaforlar ile gelişen bilişsel süreç, bireyde duyuşsal etkiler yaratmaktadır. Dolayısıyla metaforlar, bireylerin dünyayı ve kendilerini algılama biçimlerini göstermektedir (Girmen 2007; Aktaran: Mertol vd., 2013).

Metaforlar, özellikle öğretmenlerin öğretim uygulamalarını başarılı biçimde gerçekleştirebilmeleri için eğitimini verdikleri ders/derslere yönelik neler bildikleri, bu ders/dersleri nasıl algıladıkları, öğretimlerinin niteliği bakımından önem taşımakla birlikte tüm bunların belirlenebilmesinde kullanılacak en güçlü zihinsel araçlar/modellerden biridir (Özdemir, 2011). Öğrencide müzik zevki yaratmaya ve güzelliğin ne olduğunu duyurmaya çalışmak bütün dönemler için geçerlidir ve günümüzde daha da önem kazanmıştır. Çocuklarımızı, gençlerimizi müziğe yönlendirmekten çekinmeyelim. Müziği seven çocuk insanı sever, insanları, toplumu sever, yaşamı sever, eşsiz bir ruh kudreti ve zenginliği kazanır. Müzik bir güzellik ve iyilik eğitimi aracı olmakla birlikte estetik ve artistik eğitimin en güçlü aracıdır (Say, 2005). Bu nedenle farklı branşlardaki öğretmen adaylarının “müzik” kavramına ilişkin algıları; zihinlerinde müziğe ilişkin oluşan imgelerin ne olduğunun belirlenmesi önem kazanmaktadır.

2. Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, araştırmanın çalışma grubu, araştırmada kullanılan veri toplama aracı ve veri analizleri ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

2. 1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada, nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde olgubilim (fenomoloji) deseni kullanılmıştır. Olgubilim deseni, farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız; yaşadığımız dünyada olaylar, deneyimler, algılar, yönelimler, kavramlar ve durumlar gibi çeşitli biçimlerde karşımıza çıkabilen olgulara odaklanmaktadır. Günlük yaşantımızda farklı biçimlerde karşılaştığımız, bize tümüyle yabancı olmayan ancak tam olarak da kavrayamadığımız olguları araştırmayı amaçlayan çalışmalar için, olgubilim uygun bir araştırma zemini oluşturmaktadır. Olgubilim araştırmaları nitel araştırmanın doğasına uygun olarak kesin-genellenebilir sonuçlar ortaya koyamayabilse de; bir olgunun daha iyi tanınmasına, anlaşılmasına yardımcı olacak sonuçlar sağlayacak örnekler, açıklamalar, yaşantılar oraya koyabilmekte; öznel bilginin önemine inanmakta ve temel olduğunu kabul etmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2011; Balcı, 2011).

2. 2. Çalışma Grubu

Bu çalışmada amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu örnekleme yönteminin tercih edilmesinin nedeni, farklı branşlardaki öğretmen adaylarının “müzik” kavramına ilişkin algıları; zihinlerinde müziğe ilişkin oluşan imgelerin ne olduğunun belirlenmesidir. Patton’a göre (1987) bu örnekleme yöntemi, evrene geçerli genellemeler yapma konusunda yararlar sağlar ve amaçlı örnekleme zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen durumların derinlemesine çalışılmasına olanak verir. Dolayısıyla pek çok durumda, olgu ve olayların keşfedilmesinde ve açıklanmasında yararlı olmaktadır (Aktaran: Yıldırım ve Şimşek, 2011). 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte; Türk Sanat Tarihi ile Sanat ve Estetik derslerini almakta olan 144 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Okudukları Bölüm ve Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Bölüm	Kadın	%	Erkek	%	Toplam	%
İngilizce Öğretmenliği	2	%66,6	1	%33,3	3	2,08
Fen Bilgisi Öğretmenliği	10	%90,9	1	%9,09	11	7,63
Matematik Öğretmenliği	7	%53,8	6	%46,1	13	9,02
Okul Öncesi Öğretmenliği	36	%78,2	10	%21,7	46	31,94
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	29	%76,3	9	%23,6	38	26,38
Sınıf Öğretmenliği	15	%78,9	4	%21,05	19	13,19
Türkçe Öğretmenliği	8	%57,1	6	%42,8	14	9,72
Toplam Puan	107	%74,3	37	%25,69	144	%100

2. 3. Veri Toplama Aracı

Metafor; bir kavram veya bir terimin belirli bir benzerliği ifade etmek için farklı bir içeriğe uygulandığı bir dil formu olmakla birlikte olguları bir alandan diğer bir alana taşır, gerçeği

süzer ve basit bir biçimde tanımlar (Sackmann, 1989; Sterman, 1985; Aktaran: Yıldırım ve Şimşek, 2011). Metaforların sosyal, kültürel ve kişisel deneyimlere dayalı olarak oluşmasından dolayı, sadece bireyin düşünce sürecini değil aynı zamanda eylemlerini de oluşturmaktadır (Lakoff ve Johnson, 2005). Bu nedenle araştırmanın veri toplama aracı olarak metaforlar seçilmiş, verilerin toplanması için araştırmacı tarafından hazırlanan bir form kullanılmıştır. Uygulama sırasında çalışmanın güvenilirliğinin bozulmaması için içerikle ilgili hiçbir yorum yapılmamıştır. Çalışma grubunun “müzik” kavramına yönelik sahip oldukları algıların ortaya çıkarılması için “Müzik gibidir, çünkü” şeklinde oluşturulan cümleyi tamamlamaları istenmiştir. Bu amaca yönelik olarak katılımcılara bu cümle yazılı olduğu formların verilmesi, cümleyi kavramla ilgili düşünceleri doğrultusunda, tek bir metafor oluşturarak tamamlamalarının istenmesi ile araştırma verileri toplanmıştır. Metafor çalışmalarında genellikle uygulanan bu yöntemde, cümlede yer alan “gibi” ifadesi ile bir benzetmenin ortaya çıkması, “çünkü” ifadesi ile de bu benzetmenin mantıklı bir sebebe dayandırılması amaçlanmıştır.

2. 4. Verilerinin Analizi

Elde edilen nitel veriler içerik analizi tekniği ile analiz edilmiş, güvenilirliği %0.93 oranında bulunmuştur. İçerik analizinde temel amaç elde edilen verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşabilmektir. Bu nedenle elde edilen veriler önce kavramsallaştırılmalı, daha sonra da ortaya çıkan kavramlara göre mantıklı bir biçimde düzenlenmeli ve buna göre veriyi açıklayan temalar saptanmalıdır. Dolayısıyla içerik analizi aracılığıyla elde edilen veriler tanımlanmaya ve verilerde bulunabilecek gerçekler saptanmaya çalışılır. Birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve anlaşılacak bir biçimde düzenleyerek yorumlamak içerik analizinin temelidir. Elde edilen nitel veriler; çalışmanın geçerlik-güvenirliğin artması, yanlılığın azaltılması, verilerin analizi sonucunda ortaya çıkan tema/kategoriler arasında karşılaştırma yapılabilmesi ve sonuçların daha sonra anket gibi araçlarla daha geniş bir örnekleme ulaşılarak tekrar sınanabilmesi için, içerik analizi türlerinden frekans analizi ile sayısallaştırılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Adlandırma Aşaması: Üretilen metaforlar listelenmiş, metaforlar ve cümleler anlamlı olup olmadıklarına göre incelenmiş, kurulan metaforlar kodlanmıştır.

Tasnif Etme Aşaması: Metaforlar, benzerlikleri/ortak özelliklerine göre analiz edilmiştir. Elde edilen 144 geçerli metafor, alfabetik biçimde listelenmiş ve örnek metafor listesi oluşturulmuştur.

Kategori Geliştirme Aşaması: Metaforların “müzik” kavramına yönelik sahip oldukları ortak özelliklerin ve müzik dersini nasıl kavramsallaştırdığının incelenmesi, her metaforun bir tema ile ilişkilendirilmesi sonucu 9 farklı kavramsal kategori oluşturulmuştur.

Geçerlilik Güvenilirlik Aşaması: Metaforların bir kavramsal kategoriye ait olup olmadığı yönünde uzman görüşüne başvurulmuş, uzman kişiye 144 metafor ve 9 kavramsal kategori içeren liste sunulmuş, uzman kişiden bu iki listeyi eşleştirmesi ve araştırmacının eşleştirmesi ile karşılaştırması istenmiştir. Bunun sonucunda araştırmacının güvenilirliği; güvenilirlik=görüş birliği/görüş birliği+görüş ayrılığı formülü kullanılarak hesaplanmıştır (Miles ve Huberman, 1994). Uzman kişi ile araştırmacının değerlendirmeleri arasındaki uyum %90 ve üzerinde ise çalışmanın güvenilirliği sağlanmış olmaktadır (Saban, 2009).

Oluşturulan Metaforlara Göre Yorumlama Aşaması: Veriler, tanımlayıcı istatistiksel metotlarının kullanılmasıyla değerlendirilmiş, metaforları ve kategorileri temsil eden katılımcı sayısı (f) ve yüzdesi (%) hesaplanmıştır.

3. Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, öğretmen adaylarının “müzik” kavramına yönelik geliştirdikleri metaforlarla ilgili olarak elde edilen bulgular tablolar halinde gösterilerek araştırma sorularına göre alt başlıklar halinde analiz edilerek yorumlanmıştır.

3. 1. “Müzik” Kavramına Yönelik Metaforik Bulgular

Katılımcılar “müzik” kavramına yönelik 100 geçerli metafor üretmişlerdir. Tüm metaforlar birden fazla katılımcı tarafından üretilmiştir. Bunlar; aile, akarsu, alkol ve uyuşturucu, anahtar, anıların yeniden canlanması, anlık modun yansıması, anne, anne kucağı, arayış, aşk, ayna, bahar mevsimi, bahçeli bir evin ağaçları, bastırılmış duygular, bebek, benim hayatım, çiçek, çiçek bahçesi, çikolata, çocuk çocukların sokakta koşturması, çok anlamlı bir kelime, deniz, dipsiz bir kuyu, doğa, doğanın dengesi, duygu, duyguların dışa vurumu, duyguların yoğun harmanlanması, dünya, empati, enerji, engin deniz, evren, fıkra, film sahnesi, gece, gökkuşağı, gökyüzü, gökyüzünde gezinmek, gülümseme, güneş ışığı, hayal kurmak, hayat/yaşam, hayatın akışı, hayatın parçası, hediye, hislerin belleği, hislerin yansıması, huzur, ilaç, iletişim, kurmak, insanın kalbi, insanın kendini anlaması, kaçış yolu, kalpteki ritmin ses oluşu, keşfedilmeyi bekleyen kıta, kitap, kitap okumak, koronavirüs, kuş, menekşe çiçeğinin kokusu, meşale, nefes, nefes almak, oksijen, omuz, ormanda yürümek, ölüm, özgürlük, rahatlamak, rehber, resim yapmak, roman, ruh, ruhtan kopan bir parça, ruhun aynası, ruhun dinlenmesi, rüya görmek, sahil kasabasında bir evde oturmak, sanat, sıvı, sihirli halı, sihirli kutu, soba, su, tatil, tatlı, terapi, tercüman, üniversite dönemi, varoluşunu anlamlandırmak, vazgeçilmez, vefalı arkadaş,

yaşam süreci, yemek, yıldız ve galaksi, yıldızları izlemek, zamanda yolculuk ve zihindeki odalara verilen özgürlük anahtarlarıdır.

Tablo 2. “Müzik” Kavramına Yönelik Metaforların Oluşturduğu Kategorik

Metafor Sırası	Metaforun Adı	Frekans (F)	Yüzde (%)	Metafor Sırası	Metaforun Adı	Frekans (F)	Yüzde (%)
1	Aile	1	0,6	51	İlaç	5	3,4
2	Akarsu	1	0,6	52	İletişim Kurmak	1	0,6
3	Alkol ve Uyuşturucu	1	0,6	53	İnsanın Kalbi	1	0,6
4	Anahtar	2	1,3	54	İnsanın Kendini Anlaması	1	0,6
5	Anıların Yeniden Canlanması	1	0,6	55	Kaçış Yolu	1	0,6
6	Anlık Modun Yansıması	1	0,6	56	Kalpdeki Ritmin Ses Oluşu	1	0,6
7	Anne	1	0,6	57	Keşfedilmeyi Bekleyen Bir Kıta	1	0,6
8	Anne Kucağı	1	0,6	58	Kitap	1	0,6
9	Arayış	1	0,6	59	Kitap Okumak	1	0,6
10	Aşk	10	1,8	60	Koronavirüs	1	0,6
11	Ayna	3	1,8	61	Kuş	1	0,6
12	Bahar Mevsimi	1	0,6	62	Menekşe Çiçeğinin Kokusu	1	0,6
13	Bahçeli Bir Evin Ağaçları	1	0,6	63	Meşale	1	0,6
14	Bastırılmış Duygular	1	0,6	64	Nefes	2	1,3
15	Bebek	1	0,6	65	Nefes Almak	1	0,6
16	Benim Hayatım	1	0,6	66	Oksijen	2	1,3
17	Çiçek	1	0,6	67	Omuz	1	0,6
18	Çiçek Bahçesi	1	0,6	68	Ormanda Yürümek	1	0,6
19	Çikolata	2	1,3	69	Ölüm	1	0,6
20	Çocuk	1	0,6	70	Özgürlük	1	0,6
21	Çocukların Sokakta Koşturması	1	0,6	71	Rahatlamak	1	0,6
22	Çok Anamlı Bir Kelime	1	0,6	72	Rehber	1	0,6
23	Deniz	2	1,3	73	Resim Yapmak	1	0,6
24	Dipsiz Bir Kuyu	1	0,6	74	Roman	1	0,6
25	Doğa	1	0,6	75	Ruh	2	1,3
26	Doğanın Dengesi	1	0,6	76	Ruhtan Kopan Bir Parça	1	0,6
27	Duygu	1	0,6	77	Ruhun Aynası	1	0,6
28	Duyguların Dışa Vurumu	1	0,6	78	Ruhun Dinlenmesi	1	0,6
29	Duyguların Yoğun Harmanlanması	1	0,6	79	Rüya Görmek	1	0,6
30	Dünya	2	1,3	80	Sahil Kasabasında Bir Evde Oturmak	1	0,6
31	Empati	2	1,3	81	Sanat	1	0,6
32	Enerji	1	0,6	82	Sıvı	1	0,6
33	Engin Deniz	1	0,6	83	Sihirli Halı	1	0,6
34	Evren	1	0,6	84	Sihirli Kutu	1	0,6

35	Fıkra	1	0,6	85	Soba	1	0,6
36	Film Sahnesi	1	0,6	86	Su	3	2,0
37	Gece	1		87	Tatil	1	0,6
38	Gökkuşuğu	1	0,6	88	Tatlı	1	0,6
39	Gökyüzü	1	0,6	89	Terapi	6	4,1
40	Gökyüzünde Gezinmek	1	0,6	90	Tercüman	2	1,3
41	Gülümseme	1	0,6	91	Üniversite Dönemi	1	0,6
42	Güneş Işığı	1	0,6	92	Varoluşunu Anlamlandırmak	1	0,6
43	Hayal Kurmak	1	0,6	93	Vazgeçilmez	1	0,6
44	Hayat/Yaşam	13	9,2	94	Vefalı Arkadaş	1	0,6
45	Hayatın Akışı	1	0,6	95	Yaşam Süreci	1	0,6
46	Hayatın Parçası	1	0,6	96	Yemek	1	0,6
47	Hediye	1	0,6	97	Yıldızlar ve Galaksiler	1	0,6
48	Hislerin Belleği	1	0,6	98	Yıldızları İzlemek	1	0,6
49	Hislerin Yansıması	1	0,6	99	Zamanda Yolculuk	2	1,3
50	Huzur	1	0,6	100	Zihindeki Odalara Verilen Özgürlük Anahtarları	1	0,6
Toplam						144	100

Tablo 3. Müzik Kavramına Yönelik Metaforik Algıların Oluşturduğu Kategoriler

Kategoriler	Metaforlar	Metafor Frekansı	Metafor Adeti
1. Hayatın yansıması olarak müzik	Hayatın akışı (1), Hayat/Yaşam (13), Dünya (1), Gökyüzünde gezinmek (1), Yemek (1), Nefes (2), Nefes almak (1), Tatil (1), Zamanda yolculuk (2), Yaşam süreci (1), Özgürlük (1), Sahil kasabasında bir evde oturmak (1), Varoluşunu anlamlandırmak (1), Hayatın parçası (1), Kaçış Yolu (1), Çocukların sokakta koşturması (1), Kitap okumak (1), Arayış (1), Zihindeki odalara verilen özgürlük anahtarı (1)	33	19
2. Nesne olarak müzik	Ayna (2), Sihirli halı (1), Soba (1), Çok anlamlı bir kelime (1), Sihirli kutu (1), Kitap (1), Anahtar (1), Omuz (1), Roman (1), Tercüman (2), Tatlı (1), İnsan kalbi (1)	14	12
3. Doğanın bir parçası olarak müzik	Su (3), Güneş ışığı (1), Çiçek (1), Bahar mevsimi (1), Deniz (2), Meşale (1), Bahçeli bir evin ağaçları (1), Çiçek Bahçesi (1), Sıvı (1), Menekşe çiçeğinin kokusu (1), Kuş (1), Akarsu (1), Yıldızları izlemek (1), Oksijen (2), Uçsuz bucaksız bir ormanda yürümek (1), Dünya (1), Yıldızlar ve galaksiler (1), Keşfedilmeyi bekleyen kıta (1), Gökkuşuğu (1), Engin bir deniz (1), Doğa (1), Gece (1), Doğanın dengesi (1), Evren (1), Ruhtan kopan bir parça (1), Gökyüzü (1)	30	26
4. Sanat olarak müzik	Film sahnesi (1), Sanat (1), Fıkra (1), Resim (1)	4	4

5. Aile ve arkadaş olarak müzik	Aile (1), Anne (1), Vefalı bir arkadaş (1), Anne kucacı (1), Çocuk (1)	5	5
6. İletişim olarak müzik	İletişim (1), Empati (1)	2	2
7. Tedavi edici olarak müzik	İlaç (6), Huzur (1), Terapi (6), Ruh dinlendirmek (1), Meditasyon (1)	15	5
8. Duyguların İfadesi olarak müzik	Duygu (3), Çikolata (2), Aşk (10), Bastırılmış duygu (1), Empati (1), Kalpteki ritmin sesi (1), Modun yansıması (1), Bebek (1), Hediye (1), Duygunun dışa vurumu (1), Ruhun aynası (2), Ruh (2), Rüya (1), Üniversite dönemi (1), rehber (1), Hislerin belleği (1), Enerji (1), Vazgeçilmez (1), Kendini anlaması (1), Hayal kurmak (1), Dipsiz bir kuyu (1), Rahatlamak (1), Anılar (1), Gülümseme (1)	38	24
9. Olumsuz Müzik	Anlamda Alkol ve uyuşturucu (1), Koronavirüs (1), Ölüm (1),	3	3
Toplam		144	100

Katılımcıların “müzik” kavramına yönelik metaforik algıları dokuz kategoride toplanmıştır. Bunlar; hayatın yansıması olarak müzik, nesne olarak müzik, doğanın bir parçası olarak müzik, sanat olarak müzik, aile ve arkadaş olarak müzik, iletişim yolu olarak müzik, tedavi edici olarak müzik, duyguların ifadesi olarak müzik, olumsuz anlamda müzik şeklindedir (Tablo 3).

3. 1. 1. Hayatın Yansıması Olarak Müzik: Hayatın bir yansıması olarak görülen bu kategoride 33 katılımcının (%22,9) oluşturduğu 19 metafor görülmektedir. Bu kategoride sırasıyla; hayatın akışı (1), hayat (13), dünya (1), gökyüzünde gezinmek (1), yemek (1), nefes(2), nefes almak (1), tatil (1), zamanda yolculuk (2), yaşam süreci (1), özgürlük (1), varoluşu anlamlandırmak (1), hayatın parçası (1), kaçış yolu (1), kitap okumak(1), arayış (1), sahil kasabasında bir evde oturmak (1), çocukların sokakta koşturması(1) ve zihindeki odalara verilen özgürlük anahtarı(1) yer almaktadır. Bu kategoriyi oluşturan katılımcı ifadeleri şu şekildedir: *“Hayatı bir kamera gibi izler ve bize yansıtır”*, *“Müzik hayatın akışı gibidir; çünkü her duyguyu içinde barındırıyor”*, *“Müzik hayat gibidir; çünkü hayatın her alanında yaşadığımız durumları müzikle anlatabiliyoruz. Yeri gelir sevinçli olduğumuzda hareketli müzikler, yeri gelir üzgün olduğumuzda duygusal müzikler dinlediğimiz gibi”*, *“Müzik dünya gibidir; çünkü renklidir”*, *“Müzik gökyüzünde gezinmek gibidir; çünkü beni çok mutlu eder ve rahatlatır”*, *“Müzik yemek gibidir; çünkü ruhu besler”*, *“Müzik nefes gibidir; çünkü birden atmosferi değiştirir”*, *“Müzik hayat gibidir; çünkü ne ile karşılaşacağını bilemezsin”*, *“Müzik hayatımız gibidir; çünkü çok farklı durumlar ortaya gelebilir.”*, *Müzik tatil gibidir; çünkü seni başka diyarlara götürür.”*, *“Müzik yaşam gibidir; çünkü her bir müzik bizi başka başka yollara götürür”*, *“Müzik zamanda yolculuk gibidir; çünkü sizi geleceğe, geçmişe rahatlıkla götürebilir”*, *“Müzik insanın yaşam süreci gibidir; çünkü yavaş bir başlangıcı duyguların patlama yaptığı bir noktası ve*

dingin bir bitişi vardır”, “Müzik özgürlük gibidir; çünkü istediğin şeyler olur ve rahat. Yalnız, kimsenin sana karışamadığı bir ortamda devam edersin”, “Müzik hayatım gibidir; çünkü her çeşit şey var”, “Müzik zamanda yolculuk yapmak gibidir; çünkü dinlediğimiz müzik bizi geçmişe götürür, geçmişte yaşadığımız olayları hatırlatır”, “Müzik sahil kasabasında bir evde oturmak gibidir; çünkü her ruh haline göre insanı sakinleştirir, eğlendirir ya da hüznülendirir”, “Müzik hayat gibidir; çünkü şarkı dinlerken hem üzülüp hem sevinebiliyoruz”, “Müzik varoluşunu anlamlandırmak gibidir; çünkü dinlediğindeki bir ses ruhuna, bedenine aitmiş gibi hissettiriyor”, “Müzik insanın zihnindeki odalara verdiği özgürlük anahtarları gibidir; çünkü notaların, sözlerin anlamıyla açılan kilitleri kişi elinde tutar”, “Müzik hayat gibidir; çünkü yaşadığımızı hissettirir”, “Müzik yaşam gibidir; çünkü bazen neşeli, bazen hüznüldür”, “Müzik hayat gibidir; çünkü müzik de hayat gibi sürekli duygular değiştirir”, “Müzik hayat gibidir; çünkü müziğin de ritmik iniş çıkışları ve yeni başlangıçları oluyor”, “Müzik hayat gibidir; çünkü hep devam etsin istersin”, “Müzik hayat gibidir; çünkü bitmek bilmeyen bir serüvendir”, “Müzik hayat gibidir; çünkü nefes aldığım sürece hiç kesilmez”, “Müzik hayat gibidir; çünkü insana her duyguyu yaşatır”, “Müzik hayatın parçası gibidir; çünkü onsuz olamayız”, “Müzik nefes almak gibidir; çünkü müzik dinlemek günlük bir rutindir”, “Müzik gerçeklerden kaçış için bir yol gibidir; çünkü müzik dinlerken hayatın stresinden, tasasından soyutlanırız”, “Müzik çocukların sokakta koşuşturması gibidir; çünkü bazen kahkaha sesleri bazen ağlama bazen çılgınca eğlendirir”, “Müzik kitap okumak gibidir; çünkü ölüme kadar devam eder”, “Müzik nefes gibidir; çünkü basit görünse de olmazsa olmaz”, “Müzik arayış gibidir; çünkü dinlediğim her şarkıda ya da türküde bende eksik olan bir parçayı ararım”

3. 1. 2. Nesne Olarak Müzik

Nesne olarak algılanan bu kategoride 14 katılımcının (%9,7) oluşturduğu 12 metafor görülmektedir. Bu kategoride sırasıyla; ayna (2), sihirli halı (1), soba (1), çok anlamlı bir kelime (1), sihirli kutu (1), kitap (1), anahtar (1), omuz (1), roman (1), tercüman (2), tatlı (1) ve insan kalbi (1) yer almaktadır. Aşağıda, bu kategoriyi oluşturan katılımcı ifadeleri aşağıda yer almaktadır.

“Müzik aynada gördüğüm şey gibidir; çünkü beni yansıtır, güzeldir”, “Müzik sihirli bir halı gibidir; çünkü sen neyi dinlersen dinle başka yerlere gidersin”, “Müzik soba gibidir; çünkü insanın içini ısıtır”, “Müzik çok anlamlı bir kelime gibidir; çünkü değişen ruh haline göre farklı anlamları olabilir”, “Müzik sihirli bir kutu gibidir; çünkü her dinlendiğinde ruh halini

değiştirebilen nadir şeylerden biridir”, “Müzik ayna gibidir; çünkü ne hissedilirse dudaklardan onu döker”, “Müzik kitap gibidir; çünkü bazen isteyerek bazen ise istemeyerek yaşadığımız veya yaşamadığımız duygulara dahil olup bir anda kendi dünyamıza geri dönmektir”, “Müzik anahtar gibidir; çünkü her kalbe girmeyi başarır”, “Müzik omuz gibidir; çünkü her ihtiyacımızda başımızı yaslarız”, “Müzik roman gibidir; çünkü sizi içine çeker ve bambaşka dünyalara götürür”, “Müzik tercüman gibidir; çünkü hislerimizi ele verir”, “Müzik tercüman gibidir; çünkü duygularımızı dile getirir”, “Müzik tatlı gibidir; çünkü mutluluk veriyor”, “Müzik insanın kalbi gibidir; çünkü kalpte ne olursa vücuda o yayılır”.

3. 1. 3. Doğanın Bir Parçası Olarak Müzik

Doğanın bir parçası olarak görülen bu kategoride 30 katılımcının (%20,8) oluşturduğu 26 metafor görülmektedir. Bu kategoride sırasıyla; su (3), güneş ışığı (1), çiçek (1), çiçek bahçesi(1), menekşe çiçeğinin kokusu(1) bahar mevsimi (1), deniz (2), meşale (1), bahçeli ev (1), sıvı (1) kuş (1), akarsu (1), yıldızları izlemek (1), yıldızlar ve galaksiler(1), oksijen (2), ormanda yürümek (1), dünya (1), kıta (1), gökkuşağı (1), engin bir deniz (1), doğa (1), doğanın dengesi (1), ruhtan kopan bir parça(1) gece (1), evren (1) ve gökyüzü (1) bulunmaktadır. Bu kategoriyi oluşturan katılımcı ifadeleri şu şekildedir: *“Müzik su gibidir; Çünkü su nasıl insan için bir gereksinimse müzik te ruh için öyledir”, “Müzik su gibidir; çünkü dinledikçe mutlu olurum”, “Müzik su gibidir; çünkü su gibisin, su gibisin zaman akıp gider sen dönmezsin”, “Müzik güneş ışığı gibidir; çünkü güneşli havalarda enerjik oluruz. Çok fazla güneş ışığına maruz kalmak baş ağrıtabilir”, “Müzik çiçek gibidir; çünkü dünyada sadece 1 tane değildir. Birçok çeşidi ve farklı farklı kokusu vardır”, “Müzik bahar mevsimi gibidir; çünkü dinledikçe insanı şenlendirir”, “Müzik deniz gibidir; çünkü denizin bazen sakin, durgun bazen de coşkulu oluşu biz insanların duygularını yansıttığını düşünüyorum”, “Müzik bir meşale gibidir; çünkü yandığında önünü görürsün, söndüğünde karanlıkta kalırsın”, “Müzik beni bahçeli bir evin ağaçları içinde oturtur; çünkü dinlenebilmek ihtiyacımı müzikle gideriyorum”, “Müzik çiçek bahçesi gibidir; çünkü çeşit çeşittir ve her ruh halinin bir karşılığı elbet bulunur”, “Müzik bir sıvı gibidir; çünkü insanın her değişen ruh haline karşı gelen bir türü vardır. Ve ruhumuzun bulunduğu kabın şeklini alır”, “Müzik menekşe çiçeğinin kokusu gibidir; çünkü kokusu olmasa bile hissedebilir en derinden”, “Müzik kuş gibidir; çünkü dinlediğinde bireyi başka diyarlara götürür”, , “Müzik bir akarsu gibidir; çünkü insanı çok uzaklara götürür. Keyif, huzur ve mutluluk verir” , “Müzik yıldızları izlemek gibidir; çünkü insanı düşündürür”, “Müzik oksijen gibidir; çünkü ruhun gıdasıdır, olmazsa olmazıdır”, “Müzik deniz gibidir; çünkü uçsuz bucaksız bir yolculuğun başlangıcı gibi insanı özgür ve dünyadan uzak hissettirir”, “Müzik*

oksijen gibidir; çünkü biz fark etmesek de her yeredir ve ruhun nefesidir”, “Müzik uçsuz bucaksız bir ormanda yürümek gibidir; çünkü seni bulduğun ortamdan, içinde bulunduğun ruh halinden alır götürür”, “Müzik dünya gibidir; çünkü her zaman değişir ve gelişir”, “Müzik yıldızlar ve galaksiler gibidir; çünkü bin bir çeşit duyguya hitap ve içimizdekilerin tarif etmediğimiz duyguları açığa çıkarır”, “Müzik keşfedilmeyi bekleyen kıta gibidir; çünkü her yeni ve farklı bir müzik beni başka diyarlara götürür”, “Müzik bir gökkuşağı gibidir; çünkü o an ihtiyacın olan rengi çeker alırsın”, “Müzik engin bir deniz gibidir; çünkü engin ve çok derindir. Derinliklerinde her türlü duyguyu barındırır ve insanı sonu olmayan bir yolculuğa çıkarır”, “Müzik doğa gibidir; çünkü doğada da sürekli bir ritim ve ezgi vardır”, “Müzik gece gibidir; çünkü dinleyince uyku gelir”, “Müzik doğanın dengesi gibidir; çünkü her müzik eserinde düzen ve uyum vardır”, “Müzik evren gibidir; çünkü her dinlediğimizde içimizde farklı duygular uyandırır, yeni ufuklar açar”, “Müzik ruhumdan kopan bir parça gibidir; çünkü doğada var olan bir şeydir. Biz de doğanın bir parçası olduğumuz için bizden bir parçadır”, “Müzik gökyüzü gibidir; çünkü bazen insanı ferahlatır, bazen karabulutlar misali insanın içini boğar”.

3. 1. 4. Sanat Olarak Müzik

Sanatın bir parçası olarak algılanan bu kategoride 4 katılımcının (%2,7) oluşturduğu 4 metafor görülmektedir. Bu kategoride sırasıyla; film sahnesi (1), sanat (1), fıkra (1) ve resim yapmak (1) yer almaktadır. Aşağıda, bu kategoriyi oluşturan bazı katılımcı ifadeleri verilmiştir. “Müzik benim için tutku dolu bir film sahnesi gibidir; çünkü hayatımın güzel ya da kötü anlarında yaşadığım o anları en sevdiğim filmdeki en sevdiğim sahne gibi kafamda canlandırır ve fona da en sevdiğim, o ana uygun bir şarkıyı seçerim. O anı aklıma kazımak benim için daha kolaylaşır ve müzikle bunu daha kalıcı hale getiririm. Çünkü müzik ile ilgili olan şeyleri daha zor unuturum”, “Müzik sanat gibidir; çünkü sanattır”, “Müzik fıkra gibidir; çünkü hem eğlendirir, hem düşündürür”, “Müzik resim yapmak gibidir; çünkü müzik dinlerken insan farklı alemlere dalar”

3. 1. 5. Aile ve Arkadaş Olarak Müzik

Aile ve arkadaşın bir parçası olarak algılanan müzik bu kategoride 5 katılımcının (%3,4) oluşturduğu 5 metafor görülmektedir. Bu kategoride sırasıyla; aile (1), anne (1), anne kucağı(1) arkadaş (1) ve çocuk (1) yer almaktadır. Aşağıda, bu kategoriyi oluşturan bazı katılımcı ifadeleri verilmiştir. “Müzik aile gibidir; çünkü nasıl canın sıkın olduğunda ya da mutlu olduğunda ailenin yanında olmak istersin müzik de öyle işte, sürekli dinlemek istersin”, “Müzik

anne gibidir; çünkü çok şefkatlidir”, “Müzik vefalı bir arkadaş gibidir; çünkü iyi ve kötü her anına uyum sağlayabilir”, “Müzik anne kucağı gibidir; çünkü ne zaman ihtiyacım olsa ona sığınırım”, “Müzik çocuk gibidir; çünkü hayatı bir kamera gibi izler ve bize yansıtır. Bazen coşkulu, bazen sinirli, bazen sevilmiş biri gibi”.

3. 1. 6. İletişim Yolu Olarak Müzik

İletişim yolu olarak algılanan bu kategoride 2 katılımcının (%1,3) oluşturduğu 2 metafor görülmektedir. Bu kategoride sırasıyla; iletişim (1) ve empati (1) yer almaktadır. Aşağıda, bu kategoriye oluşturan bazı katılımcı ifadeleri verilmiştir. *“Müzik iletişim kurmak gibidir; çünkü duygularımızı ifade etmemiz için bize aracı olur”, “Müzik empati gibidir; çünkü başkalarının duygularını anlamaya çalışırız”.*

3. 1. 7. Tedavi Edici Olarak Müzik

Tedavi edici olarak algılanan bu kategoride 15 katılımcının (%10,4) oluşturduğu 5 metafor görülmektedir. Bu kategoride sırasıyla; ilaç (6), huzur (1), terapi (6), ruhu dinlendirmek (1) ve meditasyon (1) yer almaktadır. Aşağıda, bu kategoriye oluşturan bazı katılımcı ifadeleri verilmiştir. *“Müzik hasta olduğumuz zamanlarda vücudumuza aldığımız ilaçlar gibidir; çünkü bedenimizi iyileştirir, dinlendirir ve daha iyi hissetmemizi sağlar”, “Müzik ilaç gibidir; çünkü duygular umuttur, umut ise müziktir”, “Müzik tadı güzel olan bir ilaç gibidir; çünkü her zaman insana iyi gelir”, “Müzik huzur gibidir; çünkü kafan dolu olunca sakinleştirir”, “Müzik terapi gibidir; çünkü ruha hitap eder”, “Müzik modumuzu ayarlayabilen ilaçlar gibidir; çünkü türüne göre depresyona girebilir ya da çok enerjik olabiliriz”, “Müzik ruhun gıdası, ilacı gibidir; çünkü stresliyken veya öfkeliyken dinlediğimiz hareketli parçalar sayesinde kötü enerjimizi atıp dinginlik ve sabırla beslenmemizi sağlar”, “Müzik ruhunu dinlendirmek gibidir; çünkü günlük hayatta bir sürü sıkıntı meydana gelebiliyor. O ara bir müziğe ihtiyaç duyarsın. Dinlediğinde de sıkıntın hafif de olsa dizginleşebiliyor”, “Müzik meditasyon gibidir; çünkü duygularımıza çoğu zaman tercüman olur”, “Müzik terapi gibidir; çünkü dinledikçe duygularımı algılamama yardımcı olur”, “Müzik terapi gibidir; çünkü çoğu zaman beni iyi hissettiriyor”, “Müzik terapi gibidir; çünkü dinlediğimde kendimi iyi hissederim”, “Müzik terapi gibidir; çünkü ritim duymak kendimi hissettiriyor”, “Müzik terapi gibidir; çünkü insanın her duygusuna seslenebiliyor, iyi hissettiriyor”.*

3. 1. 8. Duyguların İfadesi Olarak Müzik

Duyguların ifadesi olarak algılanan bu kategoride 38 katılımcının (%26,3) oluşturduğu 24 metafor görülmektedir. Bu kategoride sırasıyla; duygu (3), çikolata (2), aşk (10), bastırılmış duygu (1), empati (1), kalpteki ritmin ses oluşu (1), modun yansıması (1), bebek (1), hediye (1), duygunun dışa vurumu (1), ruhun aynası (2), ruh (2), rüya görmek (1), üniversite dönemi(1), rehber (1), hislerin belleği (1), enerji (1), vazgeçilmez(1), kendini anlaması(1), hayal kurmak (1), dipsiz bir kuyu (1), rahatlamak (1), anılar (1), ve gülümseme (1) yer almaktadır. Aşağıda, bu kategoriye oluşturan bazı katılımcı ifadeleri verilmiştir. “*Duygular umuttur, umut ise müziktir*”, “*Müzik çikolata gibidir; çünkü mutluluk verir*”, “*Müzik aşk gibidir; çünkü insanı sürükler, alır götürür, kopamazsın*”, “*Müzik bastırılmış duygularımız gibidir; çünkü konuşmaya cesaret edemediğimizde müzikle yansıtırız*”, “*Müzik empati kurmak gibidir; çünkü bazı duyguları yaşamada öğretir*”, “*Müzik kalpteki ritmin ses oluşu gibidir; çünkü müzik genellikle duygulara hitap eder*”, “*Müzik o anki modumun yansıması gibidir; çünkü ne hissedersen onu dinlerim*”, “*Müzik aşk gibidir; çünkü beni bazen heyecanlandırır, bazen üzer, bazen onsuz hiç gibi hissederim*”, “*Müzik ağlayan ve gülen bir bebek gibidir; çünkü insanın duygularını yansıtır*”, “*Müzik hediye gibidir; çünkü insanı bazen mutlu eder bazen duygulandırır. İnsana iyi gelen bir yanı vardır. Anıları hatırlatır*”, “*Müzik aşk gibidir; çünkü her duyguyu içinde barındırır. Bazen mutlu eder, bazen hüznü ama daima tutkulu...*”, “*Müzik duyguların dışa vurumu gibidir; çünkü sözleriyle birlikte dinleyince tanımadığın biri senin tüm hislerini anlatmış gibi olur. ...*”, “*Müzik ruhun ve bedeninin aynası gibidir; çünkü ruhumuzu ve hislerimizi yansıtır*”, “*Müzik ruhun aynası gibidir; çünkü her türlü duyguyu yansıtır, hisseder, hissettirir*”, “*Müzik duygunun, hislerin yansıması gibidir; çünkü mantık her zaman devrede olamaz. İnsanın içindeki duyguların dışa çıkmasında, ortaya çıkmasında müzik en etkili yöntemdir*”, “*Müzik ruh gibidir; çünkü ruhun gıdası sestir*”, “*Müzik aşk gibidir; çünkü bir nefes ki aşk telli saza benzer*”, “*Müzik çikolata gibidir; çünkü insanı mutlu eder*”, “*Müzik duygu gibidir; çünkü ruhuna hitap eder*”, “*Müzik aşk gibidir; çünkü benim için genellikle acı verici, bazen mutlu, bazen hüznü, bazen dayanılmaz ama onsuz olmaz*”, “*Müzik rüya görmek gibidir; çünkü her dinlediğimde farklı bir hayal alemine giderim*”, “*Müzik üniversite dönemim gibidir; çünkü neşeli, hareketli, umut doludur*”, “*Müzik rehber gibidir; çünkü duygulara yön verir*”, “*Müzik hislerin belleği gibidir; çünkü bazı anlarda hissedilen duyguları bir müzik ile anımsayıp tekrar hissedebiliriz*”, “*Müzik duyguların en yoğun şekilde harmanlanması gibidir; çünkü anlatılmak istenen duygular sözlerle ve seslerle bir bitin oluşturur*”, “*Müzik aşk gibidir;*

çünkü her dinlediğimde sevdiğim gelir aklıma”, “Müzik aşk gibidir; çünkü ruhuma iyi geliyor, Beni çıkardığı düşsel yolculuğu seviyorum”, “Müzik aşk gibidir; çünkü kalbe hitap eder”, “Müzik aşk gibidir; çünkü insanı mutlu eder”, “Müzik enerji gibidir; çünkü duyduğunda canlanırsın, hareketlenirsin”, “Müzik benim için vazgeçilmez gibidir; çünkü müzik yapmayı çok isterim”, “Müzik ruh gibidir; çünkü ruhun gidasıdır”, “Müzik insanın kendisini anlaması, duyması gibidir; çünkü hangi ruh halindeyse ona uygun müzik dinleyerek kendini rahatlatır”, “Müzik hayal kurmak gibidir; çünkü insan dinledikçe hayal kurar”, “Müzik dipsiz bir kuyu gibidir; çünkü sonunu hiçbir zaman göremezsin”, “Müzik rahatlamak gibidir; çünkü müzik stres atar”, “Müzik anıların yeniden canlanması gibidir; çünkü yer. Mekân, zaman tanımaz. İnsanları gitmek istediği yere götürür”, “Müzik aşk gibidir; çünkü bazen mutluluk bazen hüznlendiriyor”, “Müzik gülümseme gibidir; çünkü eğlendirir”.

3. 1. 9. Olumsuz Anlamda Müzik

Olumsuz anlamda algılanan bu kategoride 3 katılımcının (%2,08) oluşturduğu 3 metafor görülmektedir. Bu kategoride sırasıyla; alkol, uyuşturucu (1), Koronavirüs (1) ve ölüm (1) yer almaktadır. Aşağıda, bu kategoriyi oluşturan katılımcıların ifadeleri verilmiştir. *“Müzik alkol ve uyuşturucu gibidir; çünkü bağımlılık yapar”, “Müzik koronavirüs gibidir; çünkü bulaşıcıdır”, “Müzik ölüm gibidir; çünkü dinledikten sonra hayattan kopuyorum”.*

4. Sonuç ve Tartışma

Bu araştırmada çalışma grubu “Müzik” kavramına yönelik olarak toplamda 100 farklı metafor üretmiştir. Bu metaforlar belirli özelliklerine göre 9 farklı kategoriye ayrılmıştır. Metafor, zihinsel olarak güçlü bir modeldir. Çünkü metafor yoluyla, benzeşik olmayan iki olgu arasında ilişki kurularak, belli bir zihinsel şema, başka bir zihinsel şema üzerine yansıtılır. Bu şekilde metaforlar, bir bireyin zihninin belli bir kavrayış biçiminden başka bir anlayış biçimine hareket etmesini sağlar (Saban, 2008).

Katılımcıların “Müzik” kavramı ile ilgili metaforik algıları en fazla “duyguların ifadesi olarak müzik” kategorisinde yer almaktadır. Bu kategoride birbirinden farklı olarak toplam 24 metafor kullanılmıştır. En az metaforun kullanıldığı kategori ise 3 metafor ile “Olumsuz Anlamda Müzik” kategorisidir. Katılımcıların çoğunluğunu Okul Öncesi Öğretmenliği adayları (%31,94) oluşturmaktadır. En az katılımcının olduğu bölüm ise İngilizce Öğretmenliği (%2,08) bölümüdür. Katılımcıların cinsiyete göre dağılımlarında ise çoğunluk kadın (%74,3) katılımcılara aittir. Çalışmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda farklı branşlardaki öğretmen

adaylarının müzik hakkında bilgi sahibi olabilmeleri için müziğin önemi ve işlevleri ile ilgili çeşitli seminerlerin, çalıştayların ve sempozyumların gerçekleştirilmesi önem kazanmaktadır.

REFERENCES

- Arslan, M. M. ve Bayrakçı, M. (2006). Metaforik düşünme ve öğrenme yaklaşımının eğitim-öğretim açısından değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 171, 100-108.
- Balcı, A. (2011). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntem, teknik ve ilkeler*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cerit, Y. (2008). Öğretmen kavramıyla ilgili metaforlara ilişkin öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6 (4), 693-712.
- Derman, A. (2014). Lise öğrencilerinin kimya kavramına yönelik metaforik algıları. *Turkish Studies*, 9 (5), 749-776.
- Lakoff, G. ve Johnson, M. (2005). *Metaforlar: hayat, anlam ve dil*. (Çeviren: Gökhan Yavuz Demir). İstanbul: Paradigma Yayıncılık.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Mertol, H., Doğdu, M. ve Yılar, B. (2013). Üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin sosyal bilgiler dersine ilişkin metaforik algıları. *Üstün Yetenekli Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 1(3),176-183.
- Morgan, G. (1988). *Yönetim ve örgüt teorilerinde metafor*. (Çeviren: Gündüz Bulut). İstanbul: MESS Yayınları.
- Özdemir, S. M. (2011). Eğitim programı kavramına ilişkin öğretmen adaylarının metaforik algıları. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 5 (3), 369-393.
- Palmer, I. ve Lundberg, C. C. (1995). Metaphors of hospitality organizations: an exploratory study. *Cornell Hotel and Restaurant Administration Quarterly*, 36 (3), 80-85.
- Saban, A. (2008). İlköğretim I. kademe öğretmen ve öğrencilerinin bilgi kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeler. *İlköğretim Online*, 7 (2), 421-455.
- Say, A. (2005). *Müzik öğretimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.